

Ny Kogebog om oversigtsforhold

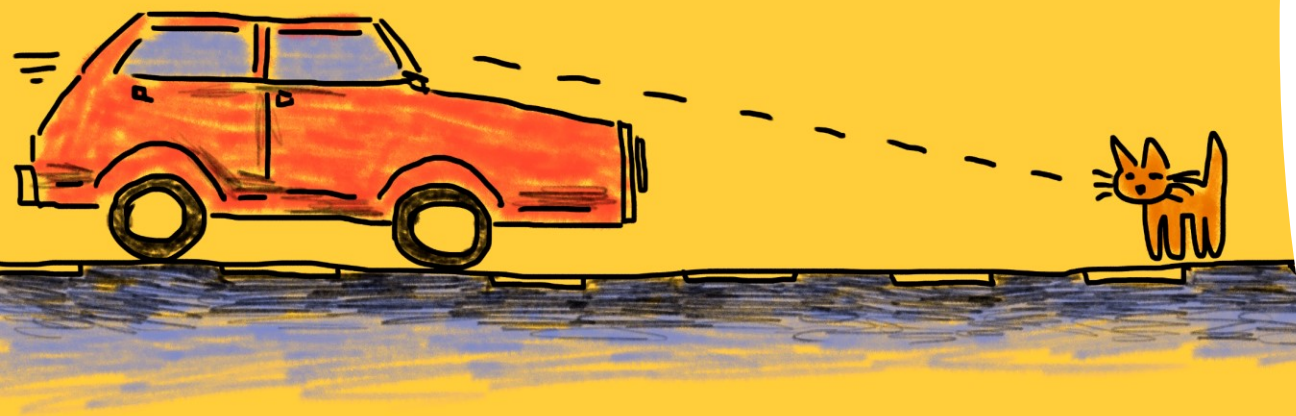
En hjælp til dig der skal planlægge, projektere, drifte eller føre tilsyn med eksisterende og nye veje

Anne Eriksson, Vejdirektoratet agke@vd.dk
Jan Luxenburger, jan@luxenburger.dk

December 2023

Baggrund

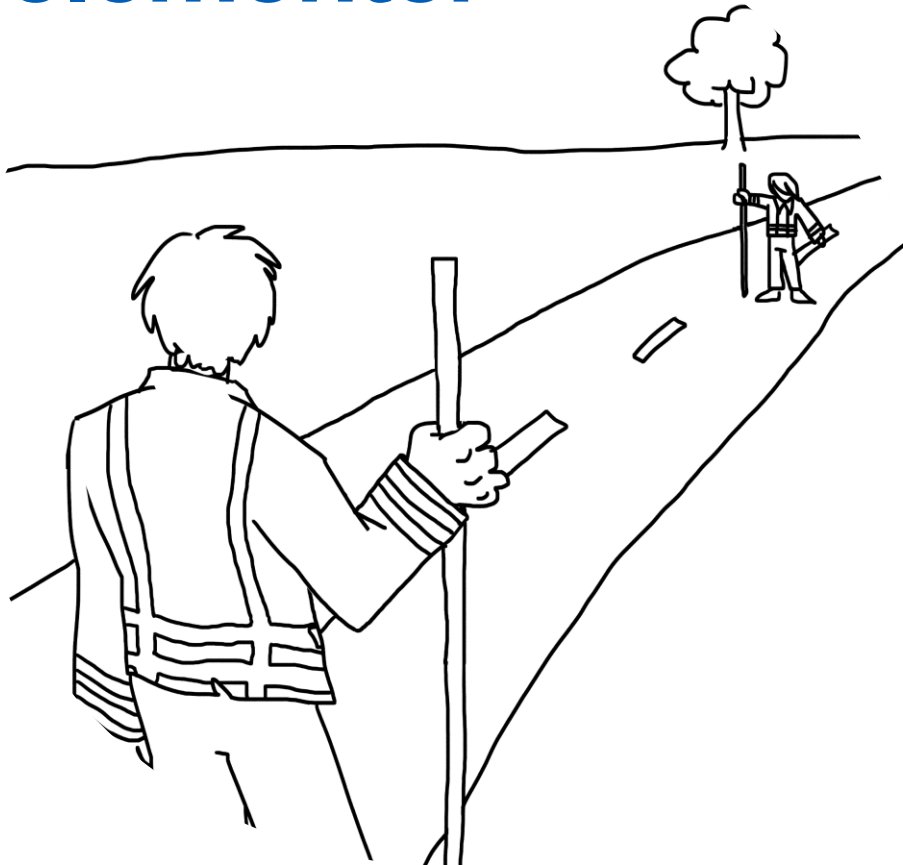
- Problemer med oversigt optræder hyppigt i forbindelse med trafiksikkerhedsrevisioner
- Oversigtsforhold giver anledning til borgerhenvendelser og nedsat tryghed
- Nedsat oversigt øger ulykkesrisikoen
- Især nogle typer af projekter giver særlige problemer med oversigt

Baggrund

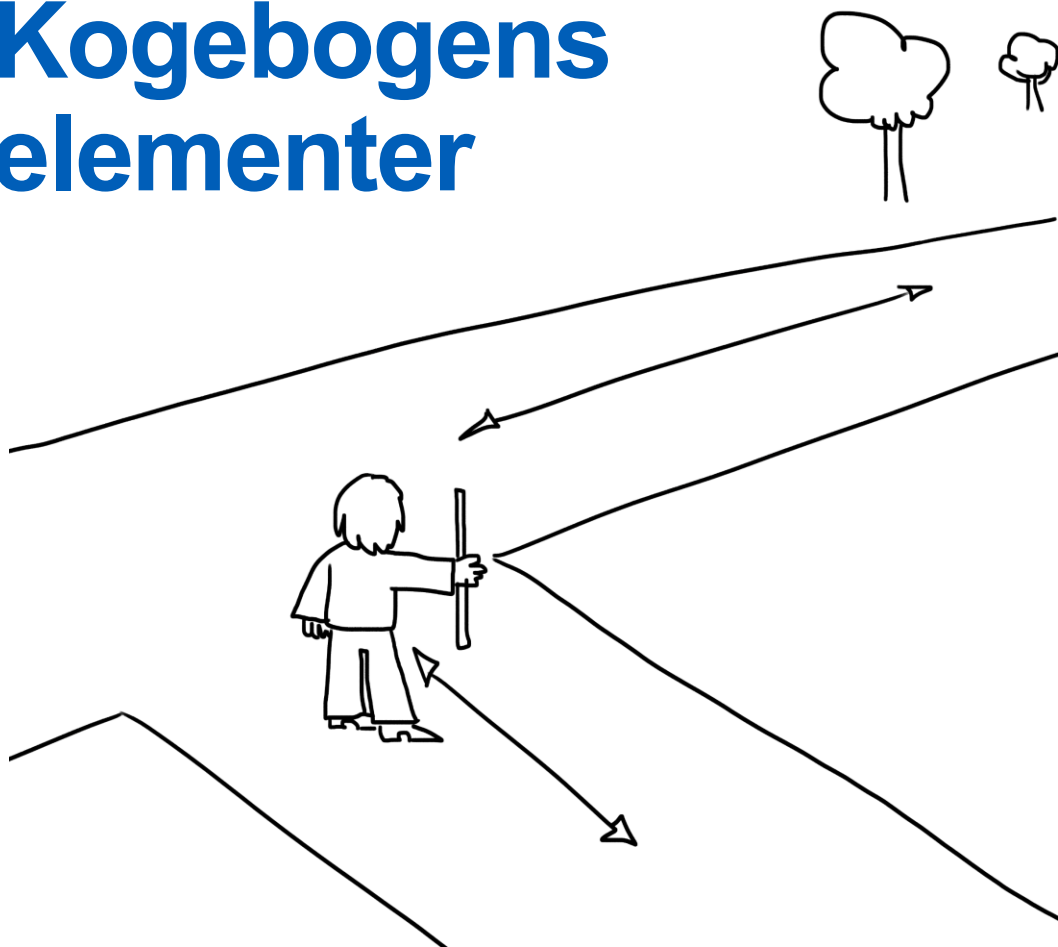
- Regler og anbefalinger om oversigt i vejanlæg er fordelt på mange forskellige vejregelhæfter
- Kogebogen er tænkt som et nemt tilgængeligt opslagsværk, hvor gældende regler og anbefalinger er samlet
- Kogebogen er afsluttet med tjeklister og gældende vejregler ift. oversigt

Kogebogens elementer

- Indledning med henvisning til relevante vejregler og grundværdier / forudsætninger
- Oversigtsforhold på strækninger og i kryds generelt
- Oversigtsforhold på eksisterende veje
- Nye vejanlæg og nye projekter på eksisterende vej
- Typiske problemstillinger som ofte ses i revisioner

Kogebogens elementer

- Vejledning til hvordan oversigtsforhold opmåles
- Hvorfra skal oversigten måles (2,5 / 3 m fra vigelinje i hhv. by- og landzone
- Både i marken med målehjul og tommestok
- Men også som indledende screening med oversigtslinjer på fx ortofoto, som udgangspunkt for detailopmåling

Bilag 4: Tjekliste - Nye vejanlæg på eksisterende veje

Forud for inspektionen vil det være nyttigt at du undersøger følgende:

- Antal ulykker og ulykkesbillede / type for den seneste 5-årige periode:
___ personskadeulykker
___ materielskadeulykker
___ ekstraulykker med
___ dræbte, ___ alvorligt og ___ lettere tilskadekomne
- Vurderes nogle af ulykkerne at kunne være relateret til oversigtsforhold (ja / nej / hvilke):

- Årsdøgntrafik og især hastighed, herunder 85 % fraktilen:
ÅDT: _____ Tælleår: _____
Gennemsnitshastighed: _____ km/h og 85% fraktilhastighed: _____ km/h

Ved opstart af nye vejprojekter på eksisterende veje bør du desuden kunne svare ja til følgende punkter:

- Projekteringen er sket med udgangspunkt i de gældende vejregler
- Planlægningshastighed, dimensionerende hastighed samt krav til oversigt er besluttet/undersøgt for både strækninger og kryds i projektet og er anført i et forudsætningsnotat
- Kravene til oversigt er undersøgt for både strækninger og kryds i projektet og er anført i et forudsætningsnotat
- Der er indarbejdet oversigtslinjer på tegningerne, så det fremgår tydeligt, hvor der kan være udfordringer med oversigt.
- Der er taget stilling til, hvordan udfordringer med oversigt løses. Ved oversigt ind over private arealer bør disse erhverves, eller som minimum pålægges en servitut.
- Der er udført trafikikkerhedsrevisioner på planlægningsniveau (trin 1)
- Der er udført trafikikkerhedsrevision på skitseniveau (trin 2)
- Der er udført trafikikkerhedsrevision på detailprojekt (trin 3)
- Der er udført trafikikkerhedsrevision af det færdige projekt (trin 4) eller der er som minimum udført en visuel inspektion af de faktiske oversigtsforhold

Hvis oversigtskrav i projektet ikke kan sikres til den målte 85 % fraktil, eller den besluttede planlægnings- og dimensionerende hastighed, da bør hastigheden reduceres ved at indarbejde afhjælpende foranstaltninger i form af hastighedsbegrænsning med tilhørende hastighedsdæmpning.

Kogebogens elementer

Som bilag til kogebogen finder du tjeklister for:

- Eksisterende strækninger
- Eksisterende kryds
- Nye vejanlæg
- Nye vejanlæg på eksisterende veje

Kogebogens elementer

- Gældende oversigtslængder er samlet som bilag til sidst i kgebogen

Oversigt mod cykelsti fra sidevej / udkørsel

Cykel/knallert	Oversigtslængde fra stopposition på sidevejen, meter
Cykeltrafik	43
Knallerttrafik	55

Tabel 17: Oversigtslængder i vej/stikryds hvor stitrafikanten har vigepligt

Det anbefales at sikre 55 meters oversigt af stien, svarende til sti med knallertkørsel, af hensyn til hurtigt kørende cyklister.

Oversigt i vej/stikryds

Hvor stitrafikken har vigepligt:

Krydsning af kørebanebredde	Planlægningshastighed (km/h)						
	70	60	50	40	30	20	10
4 m	78	67	56	45	34	20	10
6 m	117	100	83	67	50	35	15
8 m	155	133	111	89	67	45	20
10 m	194	167	139	111	83	55	30
12 m	234	200	167	133	100	65	35
14 m	272	233	194	155	117	80	40

Tabel 18: Oversigtslængder i vej/stikryds hvor stitrafikanten har vigepligt

Generelt om oversigt

- Regler og anbefalinger om oversigt er som mange andre forhold i vejreglerne baseret på fysiske grundværdier som bremseevne, reaktionstid mv.
- Derfor er det dejligt nemt – enten er der oversigt eller ej!
- Ensartede designprincipper og forhold på vejnettet er et vigtigt skridt på vej mod mere trafiksikkerhed.
- Vi skal give trafikanterne hvad de forventer

Oversigtsforhold på eksisterende veje

- Nedsat oversigt kan give anledning til borgerhenvendelser og utryghed
- Nedsat oversigt kan medføre ulykker
- Oversigtsforhold ændrer sig over tid
- Vær opmærksom på beplantning – især i kryds, i forbindelse med kørebaneafmærkning

Oversigtsforhold på eksisterende veje

- Hækklipning og beskæring har stor betydning for oversigten
- “Gamle” oversigtsarealer er ofte utilstrækkelige
- Kan med fordel ændres til nye oversigtsarealer i forbindelse med projekter – fx anlæg af cykelsti

Oversigtsforhold på eksisterende veje

- Skæve oversigter
- “For gode” oversigter

Løsningsmuligheder

- Kogebogen giver bevidst ikke detaljerede anvisninger
- Optimalt set bør sigthindrende genstande fjernes eller reduceres til 1 meters højde + servitut (fx hække)
- Kan hastigheden med rimelig forventning reduceres?
- Kan adgangen lukkes?
- Forstærket vigepligtsafmærkning?

Nye anlæg

- Ved nyanlæg er der færre bindinger, men terræn, fredninger osv. kan give udfordringer
- Brug projekteringsvejledningerne i Vejreglerne
- Nye veje hænger typisk sammen med eksisterende veje – og her kan der opstå problemer
- Nye veje kræver areal – og areal er dyrt..

Typiske problemstillinger ved nyanlæg

- Kryds og vejtilslutninger: går oversigtsarealer ind over arealer, som ikke er vejareal?
- Vejforløb og byggefelter, hvor man ender med at bygge helt ud til skel
- Vejforløb som ser smarte ud fra luften, men som kan give udfordringer

Typiske problemstillinger ved nyanlæg

- 2-planskryds: begrænset arealerhvervelse kan give oversigtsproblemer
- Gælder både stier og veje

Typiske problemstillinger ved nye anlæg på eksisterende veje

- Erkendelsesafstande til nye signalanlæg og rundkørsler

Typiske problemstillinger ved nye anlæg på eksisterende veje

- Dobbeltrettede cykelstier og sideveje / indkørsler
- Fællesstier / delte stier i byzone – mange indkørsler, hække, plankeværk etc.

Typiske problemstillinger ved nyanlæg på eksisterende veje

- Nye vejadgange og prioriterede kryds
- Sidearealer kan være problematiske pga. bygninger, fredninger, træer, reklameskilte mv.

Typiske problemstillinger ved nyanlæg på eksisterende veje

- 2 minus 1 veje er et populært tiltag
- Men der skal være mødesigt
- Og den ønskede hastighed skal være realistisk

Typiske problemstillinger ved nyanlæg på eksisterende veje

- Nye adgange til erhverv
- Vær opmærksom på reklamepyloner, skiltning mv.

Anbefalinger

- Få tegnet oversigtslinjer ind i projektet allerede på skitseniveau
- Få lavet trafiksikkerhedsrevision så tidligt som muligt – vigtigt at besigtige stedet i virkeligheden
- Oversigtsarealer bør være vejarealer
- Servitutter kan bruges, men skal håndhæves
- Dialog med lodsejere – lav en handel der er god for begge parter
- Brug 2 sek – eller 2 timer - ekstra til at få tjekket oversigterne!

Kogebog om oversigtsforhold

Sådan sikres oversigtsforhold på strækninger
og i kryds

En hjælp til dig der skal planlægge, projektere, drifte eller føre tilsyn med eksisterende og nye veje

 Vejdirektoratet

Tak for i dag!

Kogebogen findes på www.vejdirektoratet.dk

Her finder du også Kogebog om rumleriller og
Kogebog om rabatsanering 😊

Anne Eriksson agke@vd.dk

Jan Luxenburger jan@luxenburger.dk